

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СТАЛИЙ РОЗВИТОК

спеціальність	051 Економіка	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Економіка	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	глобальної економіки

ВИКЛАДАЧ

Шибасєва Наталія Володимирівна

Вища освіта – спеціальність «Історія»

Науковий ступень – доктор економічних наук спеціальність 08.00.03. – економіка та управління національним господарством

Вчене звання - доцент кафедри економіки та маркетингу

Досвід роботи – 26 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 20 методичних розробок;
- автор і співавторка тематичних публікацій;
- учасниця наукових, практичних і методичних конференцій.

телефон	0676216133	електронна пошта	shsbaevanv2907@btu.kharkiv.ua shibaevanv2907@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle Google meet
---------	------------	---------------------	--	--------------------------	-----------------------

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування базових знань з проблем взаємодії людини і навколишнього середовища, необхідних для прийняття рішень у подальшій професійній діяльності (незалежно від напрямку цієї діяльності) відповідно до принципів сталого розвитку.
Формат	лекції, семінари, самостійна робота, індивідуальні завдання
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	вивчення сутності, основних понять і принципів сталого розвитку (ЗК3, ЗК8, СК1, СК3, ПРН4) семінар ; визначення проблем, які постають перед суспільством і які можуть бути вирішені шляхом використання та додержання принципів сталого розвитку (ЗК2, ЗК7, ЗК10, ЗК13, СК1, СК11, ПРН 2, ПРН 21) семінар ; оцінювання факторів, що впливають на сталий розвиток суспільства (ЗК2, ЗК3, ЗК8, СК1, СК11, ПРН 2, ПРН4 семінар ; визначення основних аспектів економічної діяльності, що мають вплив на сталий розвиток (ЗК2, ЗК10, ЗК13, СК1, СК10, ПРН 2, ПРН 9, ПРН 21) семінар ; вирішення практичних питань з урахуванням впливу наслідків діяльності людини для сталого розвитку економіки (ЗК3, ЗК7, ЗК10, СК4, СК11, ПРН 5, ПРН 12) семінар ; ознайомлення зі системою змінних (індикаторів) за допомогою яких можна оцінювати прогрес у досягненні цілей та завдань сталого розвитку (ЗК8, СК4, СК10, ПРН 5, ПРН 9) семінар ; формування уявлень про інституційну складову сталого розвитку (ЗК8, СК4, СК10, ПРН 4, ПРН 9) семінар .
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 16 годин лекції, 30 годин семінарські заняття; поточний контроль; підсумковий контроль – екзамен
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	«вільне зарахування»

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки

Загальні та спеціальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК 16. Здатність аналізувати вплив глобальних економічних, соціальних, екологічних, інноваційних тенденцій на національну економіку, та зокрема аграрну сферу, обґрунтовувати шляхи сталого розвитку соціально-економічних систем у мінливому середовищі.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН 4 Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами(індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН 26. Вміти обґрунтовувати напрями та шляхи сталого розвитку аграрної сфери, що здатна ефективно реагувати на глобальні економічні, соціальні, екологічні та інноваційні виклики.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1.	Зміст концепції сталого розвитку та причини поширення у сучасному світі	Семінарське заняття (СЗ) СЗ 1.	Концепція освіти на користь сталого розвитку (Education for Sustainable Development Goals)	Самостійна робота	1. Концепція 5 P's (five P's) як керівний принцип сталого розвитку 2. Проблеми сталого розвитку 3. Структура світового ВВП: еволюція і сьогодення. 4. Наука, технології та інновації як фактори забезпечення можливостей сталого розвитку 5. Техногенний тип розвитку 6. «Екологічні межі» планети 7. Причини зупинення прогресу досягненні ЦСР 8. Глобальні екологічні ризики 9. Зусилля уряду для реалізації цілей розвитку 10. Значення ВВП для оцінки економічного розвитку суспільства 11. Динаміка бідності у країнах з різним рівнем доходів. 12. Європейська Зелена Угода (<i>The European Green Deal</i>) 13. Аксиоми концепції зеленої економіки 14. Стратегія ЄС щодо пластмас у циркулярній економіці 15. Сценарії збільшення циркулярності у шести ключових секторах економічної діяльності
Лекція 2.	Економічна складова сталого розвитку	СЗ 2.	Зміст концепції сталого розвитку та причини поширення у сучасному світі		
Лекція 3.	Економічне зростання: історія і сучасність	СЗ 3.	Показники економічного розвитку країн		
Лекція 4.	Екологічна складова сталого розвитку	СЗ 4.	Економічна складова сталого розвитку		
Лекція 5.	Соціальна складова сталого розвитку	СЗ 5.	ВВП як індикатор динаміки економічного зростання		
Лекція 6.	Індикатори сталого розвитку	СЗ 6.	Економічне зростання: історія і сучасність		
Лекція 7.	Стратегія Зеленої економіки	СЗ 7.	Глобальні екологічні ризики		
Лекція 8.	Стратегія циркулярної економіки	СЗ 8.	Екологічна складова сталого розвитку		
		СЗ 9.	Соціальна захищеність і соціальна справедливість		
		СЗ 10.	Соціальна складова сталого розвитку		
		СЗ 11.	Роль міжнародних інституцій у формуванні системи індикаторів сталого розвитку		
		СЗ 12.	Індикатори сталого розвитку		
		СЗ 13.	Роль зеленої економіки у сталому розвитку		
		СЗ 14.	Стратегія Зеленої економіки		
		СЗ 15.	Принцип 3-R як основа циркулярності. Стратегія циркулярної економіки		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти [Електронний ресурс]: Підручник / І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов, М.А. Галабурда, О.В. Ничик, О.В. Мартинюк. К.: НУХТ, 2022. 337 с. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/7990/1/strategiia_staloho.pdf
2. Боголюбов В.М. та ін. Стратегія сталого розвитку: Підручник / [В.М. Боголюбов, М.О. Клименко, Мельник Л.Г., О.О. Ракоїд]. За редакцією професора В.М.Боголюбова і. К.: ВЦ НУБІПУ, 2018. 446 с. https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_finan/Bogolubov_Strategij-stalogo-rozvytku.pdf
3. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник / О.Ю. Кононенко. К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. 109 с. https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2021/04/posibnik_kononenko.pdf
4. Боголюбов В.М. та ін. Стратегія сталого розвитку: Підручник / [Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Прилипко В.А., Клименко Л.В.]. За ред. В.М. Боголюбова. Херсон: Олді-плюс, 2012. 444 с.
5. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник / авт.: А. Садовенко, Л. Масловська, В. Серета, Т. Тимочко. – 2 вид. К.; 2011. 392 с. http://msdp.undp.org.ua/data/publications/rozvytok_suspilstva_undp.pdf
6. ЦІЛІ РОЗВИТКУ ТИСЯЧОЛІТТЯ УКРАЇНА: 2000–2015. URL: <https://idss.org.ua/monografii/2015%20MDG%20Ukr%20Report%20DRAFT.pdf>
7. Цілі Сталого розвитку: Україна. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>
8. Добровільний національний огляд щодо Цілей сталого розвитку в Україні. URL: <https://ukraine.un.org/uk/151096-%D0%B4%D0%BE%D0%B1>
9. Education for Sustainable Development Goals: learning objectives. UNESCO. 2017. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/education-sustainable-development-goals-learning-objectives>
10. Sachs, J.D., Lafortune, G., Fuller, G. (2024). The SDGs and the UN Summit of the Future. Sustainable Development Report 2024. Paris: SDSN, Dublin: Dublin University Press. doi:10.25546/108572 <https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2024/sustainable-development-report-2024.pdf>
11. Шибасва Н.В., Бабан Т.О. Сталий розвиток: методичні вказівки для семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання за спеціальністю 051 «Економіка». Харків : ДБТУ, 2024. 35 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/norm-b-pol-org-op.pdf>)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 60	60% від усередненої оцінки за виконання практичних завдань та засвоєння блоку самостійної роботи
		до 40	40 % - результати підсумкового тестування

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.